

เด็กวัยเรียนเป็นวัยที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาอยู่ในระยะการใช้ความคิดเชิงรูปธรรม เด็กสามารถรับรู้และเข้าใจเหตุการณ์ต่างๆจากสิ่งที่ได้เห็น ได้ยิน และได้สัมผัสจนเกิดเป็นกระบวนการรับรู้ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การวิจัยเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการอยู่โรงพยาบาลของเด็กวัยเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 แห่ง ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546 ถึง เดือนสิงหาคม 2546 จำนวน 445 ราย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการอยู่โรงพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า

ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการอยู่โรงพยาบาลของเด็กวัยเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดย ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการอยู่โรงพยาบาลของเด็กอายุ 8 - 10 ปี กับเด็กอายุ 11 - 13 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับการอยู่โรงพยาบาลระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

นอกจากนี้ พบว่าเด็กวัยเรียนจะมีการรับรู้เกี่ยวกับความหมายความเจ็บป่วยเป็น 4 กลุ่ม คือ ไม่ทราบความหมาย ความเจ็บป่วยเกี่ยวข้องกับอาการที่ปรากฏ เชื้อโรค และสาเหตุ ซึ่งสาเหตุของความเจ็บป่วยเกิดจากการกระทำของตนเอง สิ่งแวดล้อม และเชื้อโรคหรือการได้รับเชื้อโรค การป้องกันของความเจ็บป่วย โดย ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง ดูแลสุขภาพตนเอง และหลีกเลี่ยงการใกล้ชิดคนเจ็บป่วยหรือพาหะของโรค การปฏิบัติเพื่อให้อาการดีขึ้นหรือหายจากอาการเจ็บป่วย โดย ปฏิบัติตามการรักษาของแพทย์ ดูแลสุขภาพตนเอง และหลีกเลี่ยงการได้รับเชื้อโรค เมื่อเจ็บป่วย เด็กส่วนใหญ่ไม่ต้องการอยู่โรงพยาบาล เพราะ กลัว ไม่สนุก น่าเบื่อ ไม่ได้เรียนหนังสือ กลัวได้รับเชื้อโรค ไม่ชอบสภาพแวดล้อม และต้องการอยู่กับบิดามารดา แต่เด็กบางรายต้องการอยู่โรงพยาบาล เพราะต้องการหายจากการเจ็บป่วย และโรงพยาบาลมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศดี

พยาบาลและครูควรส่งเสริมให้เด็กวัยเรียนรับรู้เกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการอยู่โรงพยาบาลให้ถูกต้อง เพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวเมื่อเจ็บป่วยได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ควรคำนึงถึงอายุและระดับการศึกษาของเด็ก

School-aged children are at the stage of concrete operation of cognitive development. They are able to understand only what they see, touch or hear. The purpose of this descriptive research was to examine the perceptions of illness and hospitalization among school-aged children. The samples consisted of 445 school-aged children from grade 3 to 6 from three elementary schools, Amphur Muang, Chiang Mai. Data were collected between July and August 2003 by using a Demographic Data form and the Perception of Illness and Hospitalization Questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, independent t-test, one way ANOVA and content analysis. The results of this study revealed that ;

The mean scores of the perceptions of illness and hospitalization among school-aged children were at a moderate level. The mean score of the perception of illness and hospitalization of children showed a statistically significant difference between the 8–10 age group and the 11–13 age group ($p < 0.01$). The mean score of the perception of illness of children showed a statistically significant difference between grade 3 and grades 4, 5, and 6 ($p < 0.05$). The mean score of the perception of illness of children showed a statistically significant difference between grade 4 and grades 5, and 6 ($p < 0.05$). The mean score of the perception of hospitalization of children showed a statistically significant difference between grade 3 and grades 5 and 6 ($p < 0.05$). The mean score of the perception of hospitalization of children showed a statistically significant difference between grade 4 and grade 6 ($p < 0.05$).

Children's perceptions of illness could be described in four categories; illness was unknown, was related to current symptoms, germs, and the cause of illness. The illness was caused by their own behavior, environment and germs. Children prevented illness by following parental advice, taking care of their health, and avoiding sick people or carriers. Children's behavior for recovery or to be cured were following the doctor's advice, taking care of their health, and avoiding contact with germs. If they were sick, most of them did not want to be hospitalized because hospitalization led to the feelings of fear, unhappiness, boredom, unable to go to school, fear of germs, unfamiliar hospital environment and would like to stay with their parents. In contrast, some children wanted to be hospitalized while they were sick because they believed that medical treatment would help them recover from illness and they would experience good hospital environment.

Nurses and teachers should advise and promote suitable perception of illness and hospitalization among school-aged children. When children are sick, suitable perception of illness and hospitalization help them to adapt appropriately. However, nurses should consider children's age and level of education when teaching them the concept.